

«Εφαρμογές μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας. Παράδειγμα: Ηλικία και σχολική επίδοση», γ' έκδ. Αθήνα, 2004, σ. 425.

Το έργο αυτό αποτελεί προϊόν ερευνητικής προσπάθειας, η οποία πραγματοποιήθηκε με α-φορμή ενδείξεις προηγούμενης έρευνάς μας: «Εξωσχολικοί παράγοντες και σχολική επίδοση». Μεταξύ των παραγόντων που εξήταζε η εν λόγω έρευνα, η οποία είχε ως δειγματικό χώρο τον μαθητικό πληθυσμό των δύο τελευταίων τάξεων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, περιλαμβανόταν και η χρονολογική ηλικία. Από τη διερεύνηση του παράγοντα αυτού προέκυψε μία «μη αναμενόμενη» ένδειξη, σύμφωνα με την οποία οι μικρότεροι ως προς την ηλικία μαθητές δεν φαίνεται να επιτυγχάνουν χαμηλότερες επιδόσεις απ' αυτές των μαθητών των άλλων ηλικιακών ομάδων.

Με αφετηρία την ένδειξη αυτή, και με το δεδομένο ότι ο επιστημονικός διάλογος και κυρίως η εκπαιδευτική πολιτική και πράξη δεν θεωρούν ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση για το ζήτημα της χρονολογικής ηλικίας έναρξης του σχολικού βίου, ξεκίνησε μία προσπάθεια συστηματικής διερεύνησης του όλου προβλήματος. Για τον σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε έρευνα, η οποία επικεντρώθηκε στη μελέτη της εξέλιξης της επίδοσης των μαθητών των διαφόρων ηλικιακών ομάδων (μικροί, μεσαίοι, μεγάλοι) κατά τη διάρκεια του σχολικού τους βίου. Εξ όσων γνωρίζουμε, η διαχρονική (κάθετη), και μάλιστα για 12 συνολικά χρόνια (από την Α' τάξη Δημοτικού μέχρι και τη Γ' Λυκείου), διερεύνηση της επίδοσης των μαθητών πεντέμισι ετών, σε σχέση με τους μεγαλύτερους μαθητές, δεν επαναλαμβάνει ανάλογη αντίστοιχη ενέργεια, τουλάχιστον στον ελληνικό χώρο. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής περιλαμβάνονται στο επιγραφόμενο έργο, το οποίο αποτελεί βελτιωμένη και διευρυμένη έκδοση της πρώτης υπό τον τίτλο: **«Ηλικία έναρξης σχολικού βίου και σχολική επίδοση»** (Αθήνα, 1996, σ.142), καθώς και της δεύτερης υπό τον τίτλο: **«Σχολική επίδοση και χρονολογική ηλικία: Ερευνητική μελέτη και πρόταση για τους μαθητές πεντέμισι ετών»** (Αθήνα, 2002), και αποτελείται από την εισαγωγή και πέντε μέρη.

Στην εισαγωγή περιλαμβάνονται: (i) Η σύμπτωση ετερόκλητων κοινωνικών απαιτήσεων για επιτάχυνση της μετάδοσης και απόκτησης της γνώσης. (ii) Οι λόγοι και ο σκοπός πραγματοποίησης και δημοσίευσης της έρευνας, η οποία εκτός του ερευνητικού έχει και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. (iii) Οι λόγοι για τους οποίους το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών χρησιμοποιήθηκε ως δειγματικός χώρος, και (iv) Οι ενότητες-τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το κύριο σώμα της ερευνητικής μελέτης.

Στο πρώτο μέρος περιγράφονται η κρατούσα πρακτική διεθνώς, το καθεστώς που κατά καιρούς ίσχυσε στη χώρα μας, οι υφιστάμενες γενικές θεωρίες για την εξέλιξη της μαθησιακής πορείας του νέου ανθρώπου, δημοσιευμένα συμπεράσματα σχετικών ερευνητικών εργασιών και ορισμένα απογραφικά δεδομένα.

Στο δεύτερο μέρος περιγράφονται το ερευνητικό πρόβλημα, η ερευνητική μέθοδος και τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού της έρευνας.

Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας (υπό μορφή πινάκων ή/και γραφικών απεικονίσεων) για τη διαχρονική σχέση της γενικής σχολικής επίδοσης και της χρονολογικής ηλικίας καθώς και ο σχολιασμός των σχετικών αποτελεσμάτων. Η σχέση αυτή διερευνάται με πολλούς τρόπους, οι οποίοι περιγράφονται στα κεφάλαια 5 και 6.

Στο τέταρτο μέρος εξετάζεται η σχέση μεταξύ χρονολογικής ηλικίας και επίδοσης στα Γλωσσικά μαθήματα και τα Μαθηματικά.

Στο πέμπτο μέρος διατυπώνονται: α) το γενικό συμπέρασμα και β) οι απόψεις μας, υπό μορφή προτάσεων, για την αναγκαιότητα, τον σκοπό και τον τρόπο συστηματικής διερεύνησης του υπόψη παιδαγωγικού προβλήματος, επειδή, όπως πιστεύουμε, είναι ανάγκη να προσανατολιστεί ανάλογα και η σχετική έρευνα.

Τέλος, μετά τη βιβλιογραφία, παρατίθενται: (i) ευρετήριο πινάκων και γραφικών απεικονίσεων και (ii) σε παράρτημα αποσπάσματα των κωδικοποιημένων και ταξινομημένων δεδομένων της έρευνας, προκειμένου να υπάρχει μία σαφής εικόνα των στοιχείων που περιλαμβάνουν, για την περίπτωση νέων ερευνητικών αναλύσεων εκ μέρους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης τους ή της εκπόνησης σχετικής διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής.